

น้ำขิง: สมุนไพรช่วยลดอาการคลื่นไส้อาเจียนจากยาเคมีบำบัด

จินตนา สุวิทวัส

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ประเทศไทย.

Ginger Juice: Herb to Reduce Nausea and Vomiting from Chemotherapy.

Chintana Suwittawat

Faculty of Nursing, Khon Kaen University, Mueang Khon Kaen district, Khon Kaen province, Thailand.

Received: 14 January 2024 /Review: 18 January 2024 / Revised: 12 June 2024 /

Accepted: 17 June 2024

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับโรคมะเร็ง การรักษาโรคมะเร็งด้วยยาเคมีบำบัด และบทบาทของน้ำขิงในการช่วยลดอาการคลื่นไส้อาเจียนจากยาเคมีบำบัด พบว่า น้ำขิงปริมาณ 950 มิลลิตรต่อวัน หรือขนาด 1,500 มิลลิกรัมต่อวัน สามารถลดอาการคลื่นไส้อาเจียนได้ แต่ขนาดมากกว่า 1,500 มิลลิกรัมต่อวัน ไม่มีประสิทธิภาพในการลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน แต่ทำให้เกิดผลข้างเคียง น้ำขิงไม่มีประสิทธิภาพลดอาการคลื่นไส้ อาเจียนในผู้ป่วยที่ได้รับยา Cisplatin ในขนาดที่สูง (>50 mg/ m^2) ควรระมัดระวังการใช้น้ำขิงร่วมกับ ยา Crizotinib จะทำให้เกิดการสะสมของยา Crizotinib เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดพิษต่อตับ รวมทั้งระมัดระวังการใช้น้ำขิงร่วมกับยาหรือผลิตภัณฑ์ป้องกันการแข็งตัวของเลือด ซึ่งจะทำให้เพิ่มความเสี่ยงต่อการตกเลือดได้ ดังนั้นควรให้ผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัดดื่มน้ำขิงก่อนได้รับยาเคมีบำบัด 30 นาที

คำสำคัญ: น้ำขิง, คลื่นไส้, อาเจียน, ผู้ป่วยโรคมะเร็ง, ยาเคมีบำบัด

Abstract

This academic article is a review of the literature on cancer, cancer treatment with chemotherapy. The side effects of chemotherapy are nausea and vomiting. The role of ginger juice which helps reduce nausea and vomiting. It was found that 950 ml of ginger juice per day or 1,500 mg per day can reduce nausea and vomiting. The dose is more than 1,500 mg per day it is not effective in reducing nausea and vomiting, but causes side effects. Ginger juice is not effective in reducing nausea and vomiting in patients receiving high doses of Cisplatin. Caution should be exercised when concomitant use of ginger juice with Crizotinib increases the accumulation of Crizotinib, leading to hepatotoxicity. Including caution when using ginger juice with drugs or anticoagulant products, it can increase the risk of bleeding. Therefore, cancer patients receiving chemotherapy should drink ginger juice 30 minutes before receiving chemotherapy.

Keywords: Ginger juice, nausea and vomiting, cancer patients, chemotherapy

*Corresponding author: Chintana Suwittawat, E-mail: schint@kku.ac.th

บทนำ

โรคมะเร็งเกิดจากความผิดปกติของเซลล์ในอวัยวะต่างๆ ของร่างกายซึ่งเจริญเติบโตเป็นก้อนเนื้อที่สามารถแพร่กระจายไปยังอวัยวะข้างเคียงได้ ปัจจุบันโรคมะเร็งเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของโลกและของประเทศไทย ค.ศ. 2020 พบว่ามีผู้ป่วยโรคมะเร็งรายใหม่ทั่วโลก จำนวน 19,292,789 ราย และมีผู้ป่วยโรคมะเร็งเสียชีวิตจำนวน 9,958,133 ราย² จากการรายงานในปี พ.ศ. 2564 ของสถาบันมะเร็งแห่งชาติ พบว่าคนไทยป่วยเป็นโรคมะเร็งรายใหม่ จำนวน 139,206 รายต่อปี มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งจำนวน 84,037 รายต่อปี³ โรคมะเร็งที่พบมาก 10 อันดับแรกในเพศชายคือ มะเร็งตับและท่อน้ำดี ร้อยละ 33.2 มะเร็งปอดและหลอดลม ร้อยละ 22.8 มะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง ร้อยละ 18.7 มะเร็งต่อมลูกหมาก ร้อยละ 17.7 มะเร็งต่อมน้ำเหลืองชนิดนอนฮอดจ์กิน ร้อยละ 6.6 มะเร็งช่องปาก ร้อยละ 5.7 มะเร็งเม็ดเลือดขาว ร้อยละ 5.3 มะเร็งหลอดอาหาร ร้อยละ 4.1 มะเร็งผิวหนัง ร้อยละ 4.0 มะเร็งกระเพาะปัสสาวะ ร้อยละ 4.0 โรคมะเร็งที่พบมาก 10 อันดับแรกในเพศหญิง คือ มะเร็งเต้านม ร้อยละ 34.2 มะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง ร้อยละ 13.3 มะเร็งตับและท่อน้ำดี ร้อยละ 12.2 มะเร็งปอดและหลอดลม ร้อยละ 11.5 มะเร็งปากมดลูก ร้อยละ 11.1 มะเร็งต่อมไทรอยด์ ร้อยละ 6.9 มะเร็งมดลูก ร้อยละ 6.7 มะเร็งรังไข่ ร้อยละ 6.0 มะเร็งต่อมน้ำเหลืองชนิดนอนฮอดจ์กิน ร้อยละ 5.2 มะเร็งเม็ดเลือดขาว ร้อยละ 4.5⁴ ผู้ป่วยโรคมะเร็งรายใหม่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้จากจากสถิติผู้ป่วยโรคมะเร็งรายใหม่สถาบันมะเร็งแห่งชาติ พ.ศ. 2563 พบ ร้อยละ 29.4⁵ พ.ศ. 2564 พบร้อยละ 34.9⁶ พ.ศ. 2565 พบ ร้อยละ 34.5⁷

การรักษาโรคมะเร็งมีหลายวิธี ได้แก่ การใช้ยาเคมีบำบัด การฉายแสง การใช้ภูมิคุ้มกันบำบัด การเปลี่ยนสเต็มเซลล์ ซึ่งการใช้ยาเคมีบำบัดเป็นวิธีที่นิยมมากที่สุดในการรักษาโรคมะเร็ง⁸ รวมทั้งการรักษาโดยวิธีการผ่าตัด การรักษาโดยวิธี การใช้ยาเคมีบำบัด เป็นวิธีที่นิยมมากที่สุดในการรักษาโรคมะเร็ง เนื่องจากช่วยให้มะเร็งหายขาด เป็นการรักษาสเสริม และรักษาแบบประคับประคองในบางรายและช่วยควบคุมการแพร่กระจายของเซลล์มะเร็ง แต่มักพบอาการข้างเคียงหรืออาการไม่พึงประสงค์ โดยเฉพาะอาการคลื่นไส้ อาเจียน⁹ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยมะเร็ง และอาจนำไปสู่เกิดอาการแทรกซ้อนอื่นๆ ได้¹⁰ เช่น น้ำหนักลดลง ผอม เกิดภาวะทุพโภชนาการ เป็นต้น¹¹ จากสถิติผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ของสถาบันมะเร็งแห่งชาติ พ.ศ. 2565 พบว่าผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่รักษาโดยการให้ยาเคมีบำบัด เพศชาย ร้อยละ 31.3 และเพศหญิง ร้อยละ 35.7⁷

ผู้ป่วยที่มีอาการคลื่นไส้อาเจียนจะเกิดการเปลี่ยนแปลงเริ่มต้นแต่ไม่สุขสบายเล็กน้อย ไปจนถึงการขาดน้ำ เสียสมดุลของสารอาหาร สารน้ำ และอิเล็กโทรไลต์¹¹ หลักฐานทางวิชาการรายงานว่าน้ำจิง จะช่วยลดอาการคลื่นไส้ อาเจียนของผู้ป่วยโรคมะเร็งที่รักษาโดยวิธีใช้ยาเคมีบำบัดได้¹² บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับโรคมะเร็ง การรักษาโรคมะเร็งด้วยยาเคมีบำบัด และบทบาทของน้ำจิงในการช่วยลดอาการคลื่นไส้อาเจียนจากยาเคมีบำบัด

โรคมะเร็ง

โรคมะเร็งเป็นโรคที่มีความรุนแรงและเป็นสาเหตุการเสียชีวิตของประชากรทั่วโลก และประชากรในประเทศไทย กระบวนการเกิดโรคมะเร็ง มีปัจจัยหลายอย่างเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้เกิดความผิดปกติทางพันธุกรรม ในระดับเซลล์จนกระทั่งเซลล์ปกติกลายเป็นเซลล์มะเร็ง¹² ปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรคมะเร็ง ได้แก่ การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ รวมทั้งการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย¹³ จากการศึกษาปัจจัยเสี่ยงของโรคมะเร็ง พบว่า เพศหญิงมีความเสี่ยงที่จะเป็นโรคมะเร็งมากกว่าเพศชาย 7.344 เท่า คนที่สูบบุหรี่มีความเสี่ยงที่จะเป็นโรคมะเร็งมากกว่าคนที่ไม่สูบบุหรี่ 6.154 เท่า คนที่มีอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 45 ปี มีความเสี่ยงที่จะเป็นโรคมะเร็งมากกว่าคนที่อายุน้อยกว่า 45 ปี 4.636 เท่า¹⁴ ส่วนปัจจัยการเกิดโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง พบว่า เพศอายุ ประวัติอาการผิดปกติในระบบทางเดินอาหาร เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศชายมีโอกาสเกิดโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรงมากกว่าเพศหญิง ช่วงอายุ 60-70 ปี มีโอกาสเกิดโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรงมากกว่าช่วงอายุอื่นๆ นอกจากนั้นคนที่มียาประวัติการผิดปกติในระบบทางเดินอาหาร มีโอกาสเกิดโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรงมากกว่าคนที่ไม่มีประวัติการผิดปกติในระบบทางเดินอาหาร¹⁵ จากการศึกษาอุบัติการณ์การเกิดโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ของผู้ที่เข้ามารับการตรวจคัดกรองส่องกล้องในพื้นที่เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ของผู้ที่เข้ามารับการตรวจคัดกรองส่องกล้องในพื้นที่เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ เพศ ($p = 0.038$) อายุ ($p = 0.022$) และประวัติการสูบบุหรี่ ($p = 0.005$)¹⁶ จึงแสดงให้เห็นว่า เพศ อายุมากกว่า 45 ปี การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ รวมทั้งการมีประวัติมีความผิดปกติในอวัยวะต่างๆ ในร่างกาย เป็นปัจจัยเสี่ยงทำให้เกิดโรคมะเร็ง

การรักษาโรคมะเร็งด้วยยาเคมีบำบัดและอาการคลื่นไส้ อาเจียน

การรักษาโรคมะเร็งโดยใช้ยาเคมีบำบัด เป็นวิธีหนึ่งของการรักษามาตรฐาน¹⁷ อาการที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นมากที่สุดจากการรักษาด้วยยาเคมีบำบัดคือ อาการคลื่นไส้ อาเจียน¹⁸ อาการคลื่นไส้ อาเจียนเป็นการกำจัดการพิษออกจากร่างกายผ่านระบบทางเดินอาหาร ซึ่งเป็นอาการที่ส่งผลให้ผู้ป่วยเกิดความทุกข์ทรมานได้ในระดับปานกลาง โดยภาวะคลื่นไส้ อาเจียนจากยาเคมีบำบัด สามารถเกิดขึ้นได้ 2 ชนิด คือ 1.ชนิดเฉียบพลัน (acute CINV) ซึ่งเกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียนขึ้นภายใน 24 ชั่วโมงแรกหลังได้รับยาเคมีบำบัด โดยยาเคมีบำบัดจะทำลาย enterochromaffin cells ในเยื่อทางเดินอาหาร มีการปลดปล่อยสาร serotonin ไปจับกับตัวรับใน vagus nerve และส่งกระแสประสาทไปยัง chemoreceptor trigger zone ส่งต่อไปยังศูนย์ควบคุมการอาเจียนที่สมองส่วน medulla และส่งกระแสประสาทจากศูนย์ควบคุมการอาเจียนไปยังศูนย์ควบคุมการหลั่งน้ำลาย กล้ามเนื้อหน้าท้อง ศูนย์ควบคุมการหายใจ และเส้นประสาทสมอง ส่งผลให้เกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียน 2.ชนิดล่าช้า (delayed CINV) คือเกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียนขึ้นหลังจากได้รับยาเคมีบำบัดผ่าน 24 ชั่วโมงแรกไปแล้ว¹⁹ โดยยาเคมีบำบัดกระตุ้นให้เกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียนผ่าน chemoreceptor trigger zone โดยตรง ส่งผลให้เกิดการหลั่งสารสื่อประสาท Substance P ซึ่งเป็นสารสื่อประสาทในกลุ่ม neurokinin-1 และหลั่งสารสื่อประสาท dopamine acetylcholine และ histamine ไปจับกับตัวรับ ใน chemoreceptor trigger zone ต่อมาส่งกระแสประสาทไปยังศูนย์ควบคุมการอาเจียน ส่งผลให้เกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียน^{11,19}

บทบาทของน้ำขิง ช่วยลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน

ขิง มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Zingiber officinale roscoe* เป็นพืชในวงศ์ Zingiberaceae ชื่อสามัญ ว่า ginger ชื่ออื่น ๆ ได้แก่ ขิงแกลง ขิงแดง (จันทบุรี) ขิงเผือก (เชียงใหม่) สะเอ (กะเหรี่ยง-แม่ฮ่องสอน) ส่วนที่ใช้คือ เหง้าขิง ซึ่งมีสารสำคัญคือ 6-gingerol เมื่อทำให้ขิงแห้งโดยใช้ความร้อน สารสำคัญ 6-gingerol จะเปลี่ยนเป็นสาร 6-shogaol²⁰ จากการศึกษาสารกลุ่ม gingerols และ shogaols ในขิง ด้วยวิธี ultra performance liquid chromatography (UPLC) พบปริมาณสาร 6-gingerol อยู่ร้อยละ 0.5 ถึง ร้อยละ 1.49 โดยน้ำหนัก²¹ 6-gingerol เป็นสารสำคัญที่พบในเหง้าขิงแก่ มีประสิทธิภาพในการลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน มีฤทธิ์ยับยั้งที่ serotonin (5-HT₃) receptor และมีคุณสมบัติเป็น anti-neurokininergic

activity ซึ่งเป็นกลไกหลักในพยาธิสรีรวิทยาของอาการคลื่นไส้ อาเจียน^{22,23} ส่งผลต่อระบบประสาท กระเพาะอาหาร และลำไส้ ส่งผลให้ระบบทางเดินอาหารเคลื่อนไหวลดลง ซึ่งจะช่วยลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน²⁴

จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า มีการใช้ขิงในรูปแบบต่างๆ เพื่อลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน ได้แก่ น้ำขิง ชาขิง แคปซูลขิง ขิงผง ร่วมกับยาด้านอาการคลื่นไส้ อาเจียน ซึ่งผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด กลุ่มที่ได้รับผลิตภัณฑ์ของขิงในรูปแบบต่างๆ ดังกล่าว จะมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ลดลง หรือมีอาการคลื่นไส้ อาเจียนน้อยกว่าผู้ป่วยกลุ่มที่ไม่ได้รับผลิตภัณฑ์ของขิง²⁵⁻³¹ สอดคล้องกับการศึกษาการรับประทานขิงผงในผู้ป่วยป่วยมะเร็งเต้านมที่มีอาการคลื่นไส้ อาเจียนจากการได้รับยาเคมีบำบัด โดยกลุ่มทดลองได้รับขิงผง 500 มิลลิกรัม โดยผสมกับโยเกิร์ตเพื่อให้รับประทานง่าย วันละ 2 ครั้ง ก่อนได้รับยาเคมีบำบัด 30 นาที เป็นระยะเวลา 3 วันแรกของการรับยาเคมีบำบัด พบว่ากลุ่มทดลองมีความรุนแรงของอาการคลื่นไส้และจำนวนครั้งที่อาเจียนต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05³² แต่มีบางการศึกษาที่ผู้ป่วยได้รับยาเคมีบำบัด คือยา Cisplatin ในขนาดสูง (>50 mg/m²) การให้ผู้ป่วยรับประทานน้ำขิงทุกวัน แม้ว่า จะปลอดภัย แต่ก็ไม่ได้ผลในการป้องกันอาการคลื่นไส้ อาเจียนที่เกิดจากการได้รับยาเคมีบำบัดได้³³ ดังนั้นการใช้ขิงในการลดอาการคลื่นไส้ อาเจียนในผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัด ให้ใช้ในกรณีที่ผู้ป่วยได้รับยา Cisplatin ในขนาดต่ำ (<50 mg/m²)

จากการศึกษาประสิทธิภาพและความปลอดภัยของขิงในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับยาเคมีบำบัด โดยการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบและการวิเคราะห์เชิงอภิมาน พบว่า ขิงสามารถลดอาการคลื่นไส้ อาเจียนของผู้ป่วยโรคมะเร็งเต้านมทั้งชนิดเฉียบพลันและชนิดล่าช้า และมีความปลอดภัยในการใช้ การรับประทานน้ำขิงเพื่อลดอาการคลื่นไส้ สามารถรับประทานในรูปของน้ำขิง โดยใช้ขิงสด สารออกฤทธิ์ทางชีวภาพหลักในขิง ได้แก่ จินเจอร์รอลและโชกาออล จะทำให้ง่ายต่อการสลายและลดอาการคลื่นไส้

ขนาดของน้ำขิงที่มีประสิทธิภาพในการลดอาการคลื่นไส้ อาเจียนขนาดของน้ำขิงที่มีประสิทธิภาพในการลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน ในกรณีที่ผู้ป่วยรับประทานน้ำขิง ให้ใช้ขิงสด ตีมน้ำขิงในปริมาตร 4 ถ้วยกาแฟ หรือ 950 มิลลิลิตร²³ โดยให้ ตีมน้ำขิง ก่อนรับยาเคมีบำบัดอย่างน้อย 30 นาทีขึ้นไป จึงได้ผลในการลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน³⁵

ผลข้างเคียงของการใช้น้ำขิงร่วมกับยาเคมีบำบัด และยาอื่นๆ

การใช้น้ำขิงร่วมกับยารักษาโรคมะเร็ง Crizotinib ผลข้างเคียงที่พบคือ ตับผดผื่น โดยพบ ร้อยละ 30 ของผู้ป่วย โรคมะเร็งที่รักษาด้วยยา Crizotinib การใช้น้ำขิงร่วมกับน้ำขิง จะทำให้เกิดการสะสมของยา Crizotinib เพิ่มขึ้น และทำให้เกิดพิษต่อตับ³⁶ นอกจากนี้ควรระมัดระวังการใช้ น้ำขิงร่วมกับยาในกลุ่มป้องกันการแข็งตัวของเลือด (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) เนื่องจากสารจิงเกอร์อล (gingerols) และ โชเกอล (shogaols) ในน้ำขิงมีฤทธิ์ยับยั้งการเกาะกลุ่มของ เกล็ดเลือด³⁷ และเกิดอันตรกิริยากับยาที่ป้องกันไม่ให้เกิด ลิ่มเลือดที่เป็นอันตราย³⁸ นอกจากนี้ ควรระมัดระวังการใช้ น้ำขิงร่วมกับผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ป้องกันไม่ให้เกิดลิ่มเลือด อาจเพิ่มความเสี่ยงต่อการตกเลือดได้^{24,39} แต่ไม่พบผลข้างเคียง ของการใช้น้ำขิงร่วมกับยาด้านอาเจียน²⁵

ผลข้างเคียงของการดื่มน้ำขิง

ผลข้างเคียงของการรับประทานน้ำขิงเพื่อลดอาการ คลื่นไส้ อาเจียน อาจส่งผลให้เกิดอาการแสบร้อนกลางอก ท้องเสีย และไม่สบายท้อง²⁴ ขนาดที่ทำให้เกิดผลข้างเคียงคือ มากกว่า 5 กรัมต่อวัน จะทำให้เกิดผลข้างเคียงคือ เกิดผื่นคัน³⁹ ขนาดที่ไม่ส่งผลให้เกิดผลข้างเคียงอาการแสบร้อนกลางอก ท้องเสีย ไม่สบายท้อง ผื่นคัน คือ 1,500 มิลลิกรัมต่อวัน น้ำขิง ขนาดมากกว่า 1,500 มิลลิกรัมต่อวัน ไม่มีประสิทธิภาพในการ ลดอาการคลื่นไส้อาเจียน แต่กลับส่งผลเสียมากกว่า การ รับประทานน้ำขิงในปริมาณที่มาก จะทำให้การไหลเวียนน้ำดี ในร่างกายเพิ่มขึ้น จึงไม่เหมาะสมสำหรับผู้ป่วยที่เป็นโรค ถุงน้ำดี³⁸

สรุป

น้ำขิงสามารถช่วยลดอาการคลื่นไส้อาเจียนในผู้ป่วย มะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัด โดยต้องรับประทานน้ำขิง ปริมาตร 950 มิลลิลิตรต่อวัน หรือขนาด 1,500 มิลลิกรัมต่อวัน ก่อนได้ รับยาเคมีบำบัด ประมาณ 30 นาที กรณีที่มีอาการคลื่นไส้ อาเจียนแล้วหลังจากได้รับยาเคมีบำบัด การรับประทานน้ำขิง ไม่สามารถช่วยลดอาการคลื่นไส้ อาเจียนได้ รวมทั้งผู้ป่วย ที่ได้รับยาเคมีบำบัด คือยา Cisplatin ขนาดสูง (>50 mg/m²) น้ำขิง ไม่สามารถลดอาการคลื่นไส้ อาเจียนได้ ดังนั้นจึงต้องใช้ น้ำขิงในผู้ป่วยที่ได้รับยา Cisplatin ขนาดต่ำ (<50 mg/m²) ขนาดที่มีประสิทธิภาพในการลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน และ ไม่เกิดผลข้างเคียงคือ น้ำขิงปริมาณขนาด 950 มิลลิลิตร หรือ ขนาด 1,500 มิลลิกรัมต่อวัน ส่วนขนาดที่มากกว่า 1,500

มิลลิกรัมต่อวัน ส่งผลให้เกิดผลข้างเคียง คืออาการแสบร้อน กลางอก ท้องเสีย และไม่สบายท้อง เสียดท้อง มีก๊าซในระบบ ทางเดินอาหารมาก ท้องเสีย ปวดกระเพาะอาหาร ขนาดดังกล่าว นอกจากทำให้เกิดผลข้างเคียงแล้ว ยังไม่มีประสิทธิภาพในการ ลดอาการคลื่นไส้ อาเจียนของผู้ป่วยที่เกิดจากการได้รับยา เคมีบำบัดด้วย นอกจากนี้ควรระมัดระวังการใช้น้ำขิงร่วมกับยา รักษาโรคมะเร็ง Crizotinib เนื่องจากจะทำให้เกิดการสะสม ของยา Crizotinib เพิ่มขึ้น และทำให้เกิดพิษต่อตับ ตับผดผื่น นอกจากนี้ควรระมัดระวังการใช้น้ำขิงร่วมกับยาในกลุ่มป้องกันการ แข็งตัวของเลือด ยาด้านการจับตัวของเกล็ดเลือด รวมทั้ง ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ป้องกันไม่ให้เกิดลิ่มเลือด ซึ่งอาจ เพิ่มความเสี่ยงต่อการตกเลือดได้

References

1. Brown JS, Amend SR, Austin RH, Gatenby RA, Hammarlund EU, Pienta KJ. Updating the definition of cancer. *Mol Cancer Res* 2023;21(11):1142-7. doi:10.1158/1541-7786
2. World Health Organization. World Source: Globocan 2020. [Internet] 2021. [Cited May 5, 2023] Available from <https://www.who.int/health-topics/cancer#tab=tab-1>.
3. National Cancer Institute. Cancer in Thailand Vol X, 2016-2018. Bangkok: National Cancer Institute, Thailand; 2021.
4. Medical Record and Databased Cancer Unit. Cancer in Thailand Vol X 2016-2018. Bangkok: Medical Digital Division, National Cancer Institute; 2021.
5. Databased of Cancer Patients Unit. Hospital-Based Cancer Registry 2020. Bangkok: Medical Digital Division, National Cancer Institute; 2021.
6. Databased of Cancer Patients Unit. Hospital-Based Cancer Registry 2021. Bangkok: Medical Digital Division, National Cancer Institute; 2022.
7. Databased of Cancer Patients Unit. Hospital-Based Cancer Registry 2022. Bangkok: Medical Digital Division, National Cancer Institute; 2024.
8. Markman M. Expert cancer treatment. [Internet] 2022. [Cited May 5, 2023] Available from <https://www.cancercenter.com/treatment-options>

9. Swiner C. Understanding cancer-diagnosis and treatment. [Internet] 2022. [Cited May 5, 2023] Available from <https://www.webmd.com/cancer/understanding-cancer-treatment>
10. Chanthawong S. Prevention of chemotherapy-induced nausea and vomiting. *Srinagarind Med J* 2019;34(1):115-26.
11. American Cancer Society. Nausea and vomiting. [Internet] 2021. [Cited May 5, 2023] Available from <http://www.cancer.org>.
12. Punjaruk W. Physiology of cancer: prospective aspects beyond the 21st Century. *Srinagarind Med J* 2015;30(2):175-83.
13. Marray CJL. The global burden of cancer attributable to risk factors, 2010-19: a systematic analysis for the global burden of disease study 2019. *Lancet* 2022;400(10352):563-91. doi: 10.1016/S0140-6736(22)01438-6.
14. Varasap P, Jitthavech J, Lorchirachoonkul V. Risk factors for cancer. *Journal of Science Ladkrabang* 2018;27(2):1-14.
15. Natprayut M. Factor associated with colorectal cancer in Buayai Hospital, Nakhon Ratchasima Province. *Medical Journal of Srisaket Surin Buriram Hospitals* 2021;30(1):219-26.
16. Withayaraphong U. Incident of colon cancer among patient undergoing colonoscopy screening in Satuek District Node, Buri Ram, Thailand. *Medical Journal of Srisaket Surin Buriram Hospitals* 2024;39(1):89-98.
17. Laengvejkal A, Janpraparn J. The method for cancer chemotherapy in U-Thong Community Hospital. *Reg 6-7 Med J* 2007;26(3):317-29.
18. Yuphet K, Sangthawee P, Utcharyaprasit E. Nursing management for nutritional improvement of cancer patients. *Siritaj Medical Bulletin* 2020; 13(2):133-40.
19. Aapro M, Jordan K, Feyer P. Pathophysiology of chemotherapy-induced nausea and vomiting. London: Springer Healthcare; 2015.
20. Panitkulchai B. Ginger for health. *Isan J Pharm Sci* 2008;4(1):1-15.
21. Sakpetch A, Thiemthieprat P, Pattamadilok D. Qualitative and quantitative analysis of ginger rhizome using Ultra Performance Liquid Chromatographic Technique. *J Thai Trad Alt Med* 2019;17(3):376-89.
22. Suphat S. Effectiveness of ginger as herb for reducing nausea. Department of Clinical Pharmacy. Khon Kaen: Faculty of Pharmacy, Khon Kaen University; 2016.
23. Memon N. How do you use ginger for nausea? ginger health benefits. [Internet] 2022. [Cited May 5, 2023] Available from http://www.medicinenet.com/how_do_you_use_ginger_for_nausea/article.htm
24. Wong C. Ginger for Nausea Relief. [Internet] 2020. [Cited May 5, 2023] Available from <https://www.verywellhealth.com/ginger-for-nausea-relief-89214>
25. Suttiwanich S, Khampiew A. Comparison of nausea and vomiting among patients whose receiving antimesis drug with ginger in cancer patients receiving AC and FAC formulations, Lopburi Cancer Hospital. *Journal of The Department of Medical Services* 2020;45(4):162-6.
26. Kongmauk S, Changmai S, Hinchiranun S. The Outcomes of supportive nursing pattern and utilization of ginger capsule in reducing nausea and vomiting in breast cancer patients receiving chemotherapy. *Christian University Journal* 2013;19(1):75-88.
27. Utane M, Maneesorn J. Effect of ginger powder drinking on nausea and vomiting in cancer patient's receiving chemotherapy in male surgical ward 2. *Chiangrai Med J* 2019;11(2):52-9.
28. Ryan J, Heckler C, Roscoe J, Dakhil S, Kirshner J, Flynn P, et al. Ginger (*Zingiber officinale*) reduces acute chemotherapy-induced nausea: a URCC CCOP study of 576 patients. *Supportive Care In Cancer* 2012;20(7):1479-89.

29. Crichton M, Marshall S, Marx W, McCarthy AL, Isenring E. Efficacy of ginger (*Zingiber officinale*) in ameliorating chemotherapy-induced nausea and vomiting and chemotherapy-related outcomes: A systematic review update and meta-analysis. *J Acad Nutr Diet* 2019;19(12):2055-68.
30. Sanaati F, Najafi S, Kashaninia Z, Sadeghi M. Effect of ginger and chamomile on nausea and vomiting caused by chemotherapy in Iranian women with breast cancer. *Asian Pac J Cancer Prev* 2016; 17(8):4125-9.
31. Ernst E, Pittler MH. Efficacy of ginger for nausea and vomiting: a systematic review of randomized clinical trials. *Br J Anaesth* 2000;84(3):367-71.
32. Arslan M, Ozdemir L. Oral intake of ginger for chemotherapy-induced nausea and vomiting among woman with breast cancer. *Clin J Oncol Nurs* 2015;19(5):E92-7. doi:10.1188/15.CJON.E92-E97
33. Bossi P, Cortinivis D, Fatigoni S, Rocca M C, Fabi A, Seminara P, et al. A randomized, double-blind, placebo-controlled, multicenter study of a ginger extract in the management of chemotherapy-induced nausea and vomiting (CINV) in patients receiving high- dose cisplatin. *Ann Oncol* 2017; 28(10):2547-51. doi:10.1093/annonc/mdx315
34. Kim S, Kwag E, Yang M, Yoo H. Efficacy and safety of ginger on the side effects of chemotherapy in breast cancer patients: systematic review and meta-analysis. *Int J Mol Sci* 2022;23(19):11267 doi:10.3390/ijms231911267
35. Kamdaeng P. Ginger : reduce nausea and vomiting. *Journal of Nursing Siam University* 2018;19(37) 148-60.
36. Revol B, Gautier-Vevret E, Arrive C, Sam-Lai NF, McLeer-Florin A, Pluchart H, et al. Pharmacokinetic herb-drug interaction between ginger and crizotinib. *Br J Clin Pharmacol* 2020; 86(9):1892-3. doi:10.1111/bcp.13862
37. Jiang S, Ren D, Li J, Yuan G, Li H, Xu G, et al. Effects of compound K on hyperglycemia and insulin resistance in rats with type 2 diabetes mellitus. *Fitoterapia* 2014;95: 58-64. doi:10.1016/j.fitote.2014.02.017
38. Panoff L. Is Ginger a safe and effective treatment for nausea?. [Internet] 2019. [Cited May 5, 2023] Available from <https://www.healthline.com/nutrition/ginger-for-nausea>
39. Griffim RM. Ginger. [Internet] 2020. [Cited May 5, 2023] Available from <https://www.webmd.com/vitamins-and-supplements/ginger-uses-and-risks>